

O P I S

CHORÓB WYSTĘPUJĄCYCH NA DRZEWACH I KRZEWACH OWOCOWYCH

PARCZ JABŁONI

Grzyb tej choroby powoduje zniszczenie powierzchni skórki w wyniku czego dochodzi do nie kontrolowanego wyparowywania wody. Objawy choroby występują na liściach jak i owocach. Na liściach zauważyć można aksamitne, oliwkowobrazowe plamy, które przy silnym występowaniu choroby pokrywają dużą część blaszki liściowej. Często w miejscu występowania plamy powierzchnia liścia jest wzniesiona. Na owocach powstają niewielkie kilkumilimetrowe, czarne plamy o chropowatej, popękanej powierzchni.

Zabiegi ochronne

Pierwszy oprysk wykonać w fazie pęknięcia pąków – do zabiegu należy zastosować **Miedzian 50 WP** / ogranicza zarazę ogniową /, **Kaptan zaw. 50WP** , **Sylit 65 WP**.

Następne zabiegi wykonywać :

- podczas kwitnienia, tylko w sytuacji zagrożenia / długotrwałe opady i chłody / stosując następujące środki : **Sylit 50 WP, Kaptan zaw. 50WP, Mythos 300 S.C., Score 250 EC**
- w okresie rozwoju związków owocowych stosując następujące środki : **Baycor C 72,5, Sylit 65 WP, Dithane M-45, Score 250 EC**
Zabiegi wykonywać w temperaturze powyżej 12 stopni Celsjusza.
- w okresie wzrostu owoców stosując **Kaptan zaw. 50 WP** lub jeden z wcześniej wymienionych preparatów

Ponadto:

1. Usuwać z sąsiedztwa drzew opadłe, porażone liście. Można je kompostować przykrywając szczelnie warstwą innego materiału organicznego lub ziemi.
2. **Opryskiwać 5 % roztworem mocznika / 125 g na 50 l / porażone liście na drzewie w momencie defoliacji późną jesienią. Zabieg ten przyspiesza rozkład liści i grzyb nie wytwarza zarodników workowych.**
3. **Wczesną wiosną, w okresie bezlistnym jabłonie i grusze opryskać roztworem mocznika / 30 dkg na 50 l wody / niszcząc w ten sposób patogen parcha.**

PARCZ GRUSZY

Sprawca ciemnych plam powstających po spodniej stronie liści oraz pękających, chropowatych, rozległych plam na powierzchni owoców. Choroba atakuje także pędy grusz.

Zabiegi ochronne

Pierwsze zabiegi należy przeprowadzić w okresie pęknięcia pąków i ukazywania się zielonych stożków liści stosując następujące środki : **Miedzian 50 WP, Sylit 65 WP, Carpene 65 WP, Mythos 300 S.C., Dithane M-45, Kaptan zaw. 50 WP,**

Następne zabiegi wykonywać :

1. podczas kwitnienia zabiegi przeprowadzać tylko w sytuacji zagrożenia

/ długotrwałe opady i chłody / stosując następujące środki : **Sylit 65 WP**
Kaptan zaw. 50 WP, Mythos 300 S.C., Score 250 EC

2. w okresie wzrostu owoców stosując **Kaptan zaw. 50 WP** lub preparaty zalecane do zwalczania parcha jabłoni.

RAK BAKTERYJNY

Choroba spotykana najczęściej na czereśniach, wiśniach, brzoskwiniach oraz morelach.

Objawy choroby

Porażone kwiaty nie rozwijają się i zamierają, a w ich sąsiedztwie pojawiają się wycieki gumi. Na pniach i konarach pojawiają się głębokie, rozległe rany, którym towarzyszy obfite wydzielanie gumi. Źródłem choroby są porażone pąki i pędy z których bakterie przenoszą się na kwiaty.

Zabiegi ochronne

Pierwszy zabieg wykonać w okresie nabrzmiewania i pęknięcia pąków stosując **Miedzian 50 WP**, następne w czasie kwitnienia / tylko odmiany wrażliwe, w okresie opadów / i na początku opadania liści stosując ten sam środek co za pierwszym razem.

Silnie porażone gałęzie należy wycinać i palić, natomiast mniejsze rany leczyć w następujący sposób :

zrakowacenie oczyścić nożem do zdrowej tkanki, a ranę zasmarować bezpośrednio po wykonaniu zabiegu pastą **Funaben 03 PA** lub zamalować farbą emulsyjną z dodatkiem 2 % preparatu **Topsin M 500**. W podobny sposób postępować przy cięciu gałęzi.

BRUNATNA ZGNILIZNA DRZEW PESTKOWYCH

Choroba ta występuje najczęściej na wiśniach, czereśniach oraz śliwkach.

Wyróżniamy w niej dwa etapy :

- etap pierwszy to porażenie masowe kwiatów , które zasychają, ale nie opadają. Zasychaniu kwiatów towarzyszy zamieranie pędów i krótkopędów na których pojawiają się wycieki gumi.
- etap drugi to gnijące owoce, które pokryte są brunatnymi plamami z szarokremowymi wzniesieniami będącymi skupieniami zarodników.

Zwalczanie na działkach powinno być oparte na systematycznym, dokładnym wycinaniu i paleniu porażonych pędów i owoców oraz nie pozostawianiu na drzewie porażonych zumifikowanych owoc

Zabiegi ochronne

Zwalczanie chemiczne rozpocząć bezpośrednio przed kwitnieniem / wiśnie i czereśnie /:

1. preparat **Kaptan Plus**
2. **Ronilan**
3. **Rovral.**

Śliwy – przed kwitnieniem **Miedzian** lub **Topsin**, na początku kwitnienia / faza białego pąka / stosując następujące preparaty : **Topsin M 500**, **Baycor 25 WP**, **Miedzian 50 WP**. Na odmianach wrażliwych zabieg powtórzyć w pełni kwitnienia. **W razie długotrwałych opadów opryski powtórzyć na przelomie maja i czerwca** oraz na cztery tygodnie przed zbiorem.

BRUNATNA ZGLINIZNA DRZEW ZIARNKOWYCH

Na owocach jabłoni i gruszy, najczęściej w miejscach uszkodzeń mechanicznych, powstają brunatne, stopniowo powiększające się plamy, z czasem obejmujące cały owoc. Ważną cechą ułatwiającą rozpoznanie choroby jest obecność powstających w okółkach białych poduszczynek. Porażone owoce kurczą się i ulegają mumifikacji, pozostając na drzewach nieraz do przyszłego sezonu wegetacyjnego.

Występowaniu choroby sprzyjają okresy długotrwałej wilgotnej pogody.

Zbierać i niszczyć lub głęboko zakopywać, pomarszczone, zaschnięte / zmumifikowane / owoce.

Zabiegi ochronne

Zabieg ochronny, preparatem **Topsin M500** lub **Baycor 25WP**, należy przeprowadzić tuż po czerwcowym opadzie zawiązków, kolejny zabieg 14 dni później, zwłaszcza jeżeli panuje wilgotna, deszczowa pogoda.

KĘDZIERZAWOŚĆ LIŚCI BRZOSKWINI

Jest to najgroźniejsza i najczęściej występująca, obok raka bakteryjnego, choroba brzoskwini. Pierwsze objawy widoczne są już w okresie wczesnej wiosny. W rejonach, gdzie choroba występuje w dużym nasileniu, może dojść do porażenia kwiatów, które szybko brunatnieją, zamierają i opadają.

Na młodych liściach fragmenty blaszki liściowej grubieją i ulegają pofałdowaniu.

Tkanka w ich obrębie żółknie a następnie przebarwia się na karminowo. Silnie porażone liście opadają już pod koniec czerwca. Duży wpływ na rozwój choroby mają warunki pogodowe : częste opady i temperatura. Grzybnia sprawcy choroby rozwija się tylko w żywych liściach, usuwanie pierwszych porażonych liści przyczyni się do ograniczenia porażenia liści

w późniejszym okresie. Zrzucanie liści nie prowadzi do zamierania drzew.

Zabiegi ochronne

Zabiegi przeciwko tej chorobie powinny być wykonane w okresie bezlistnym. Jesienią, po zrzuceniu liści należy zastosować **Miedzian 50 WP**, natomiast wiosną, przed ruszeniem wegetacji, najpóźniej do początku pęknięcia pąków liściowych zastosować **Sylit 65 WP**. Zabieg ten wykonać w temperaturze powyżej 6 stopni Celsjusza – preparat powinien dokładnie pokryć wszystkie części drzewa.

MAĆZNIAK JABŁONI

Zimuje w pąkach, dlatego też wiosną atakuje najmłodsze, rozwijające się liście, które nie rozwijają się lub rozwijają częściową, a ich powierzchnię pokrywa białoszary, mączysty nalot.

Zabiegi ochronne

Wiosną wycinać i palić porażone przez chorobę zakończenia pędów.

W przypadku liczego występowania mączniaka przeprowadzić zabieg w okresie ukazywania się pierwszych liści następującymi środkami : **Bayleton 5 WP, Nimrod 250 WP** i powtórzyć w okresie kwitnienia tymi samymi środkami.

W okresie rozwoju związków owocowych przeprowadzić zabieg następującymi środkami : **Siarkol Extra 80 WP, Bayleton 5 WP** oraz **Nimrod 250 WP**. W okresie wzrostu owoców wykonać zabieg **Siarkolem Extra 80 WP** lub środkami wymienionymi wcześniej.

AMERYKAŃSKI MĄCZNIAK AGRESTU

Najczęściej występuje na agrestie i czarnej porzeczce.

Porażone pędy pokrywa początkowo jasny, z czasem ciemniejący, wołokowaty nalot. Wzrost pędów zostaje zahamowany.

Na czarnej porzeczce objawy najczęściej występują na wierzchołkowych liściach, gdzie dochodzi do zahamowania wzrostu i deformacji pędów.

Zabiegi ochronne

Przed kwitnieniem i po kwitnieniu wykonać zabieg **Topsinem M500** .

Dwa tygodnie po kwitnieniu wykonać zabieg preparatami : **Score 250 EC, Bayleton 5 WP, Saprol, Nimrod 250 WP**, w miarę potrzeby wykonać 2 – 3 zabiegi co 7 dni stosując preparaty przemiennie.

MĄCZNIAK PRAWDZIWIY WINOROŚLI

Biały, delikatny, luźny nalot pojawia się po obu stronach liści i utrzymuje się nawet podczas suszy. Nalot pojawia się także na gronach, które zostają zahamowane w rozwoju, a owoce drobniejają i nie dojrzewają.

Zabiegi ochronne

Zabieg ochronny trzeba przeprowadzić po zauważeniu na liściach pierwszych objawów mączniaka preparatem **Siarkol**.

MĄCZNIAK RZEKOMY WINOROŚLI

Choroba grzybowa atakująca zarówno liście, jak i pędy oraz owoce. Na liściach po ich górnej stronie pojawiają się żółte, nieregularne plamy, którym po dolnej stronie blaszek liściowych towarzyszy śnieżnobiały nalot, zamierający w okresie suszy.

Liście stopniowo brunatnieją i zasychają.

Zabiegi ochronne

Zwalczanie należy rozpocząć jeszcze przed kwitnieniem stosując **Miedzian 50 WP** lub **Dithane 455 S.C.** Te same preparaty zastosować po kwitnieniu / w miarę potrzeby /.

MACZNIAK RZEKOMY DYNIOWATYCH

Obecnie najgroźniejsza choroba ogórka uprawianego w gruncie. Pierwsze objawy to żółte, kanciaste plamy, stopniowo brunatniejące. Z czasem plamy obejmują całą blaszkę liściową, liście więdną i zasychają, z wyjątkiem najmłodszych, nowo wyrastających liści na zakończeniach pędów. Chorobie szczególnie sprzyjają wilgotne, chłodne noce i następujące po nich ciepłe dni.

Zabiegi ochronne

Zwalczanie rozpocząć po zauważeniu pierwszych objawów na własnej uprawie lub sąsiadów. Do pierwszego zabiegu użyć mieszanki preparatów :

Curzate M 72,5 a następnie co 7 – 10 dni stosując preparaty kontaktowe : **Miedzian 50 WP, Dithane 75 WG.**

Literatura: Ochrona roślin na działkach – Kazimierz Wiech.